

1858.
15. apríl. urkvæmileg, heldur og næsta háskasamleg fyrir málefnið, því hún æsir amtsbúa upp hvora á móti öðrum, í stað þess er yfirvöldin ætti að leitast við að vinna sambuga að sama tilgangi, og hvort færa sèr í nyt reynslu annars, sem er ávöxtur af margbreyttum tilraunum: bæði af niðurskurði og lækningum. Að lyktum skulum vèr geta þess, að þar sem þèr, herra amtmaður, hafð mælt til þess í bréfi yðru, er fyrr er getið, að stiptamtmanni og amtmanni fyrir vestan væri boðið, hvorum í sínu nafni, að stuðla til þess að vori komanda, sem framast verða má, að geldfè að sunnan og vestan komi eigi saman við norðanfè á afréttunum, þá höfum vèr fengið þá vísbending frá stiptamtmanni, að hann ætli að banna amtsbúum sínum að reka fè á fjall í sumar, og skipa mönnum að geyma sauðfenað sínu heima, á sínu landi hverr. Dómsmálastjórnin hefir nú fallt á þessa fyrirætlun stiptamtmanns, og í dag hefir hún sent Melsted amtmanni tilmæli yður, og lagt á við hann að láta að þeim; svo hefir hún og sagt honum frá, hvernig verða muni farið að í suðurumdæminu í þessu máli. Vèr vonum eptir, að fá hið fyrsta, og annars svo opt sem verður, skýrslu frá yður um heilbrigði fjárins fyrir norðan og um ráð þau, er upp verða tekin, til að rýma út sýkinni.

6. maí.

7. Brèf dómsmálastjórnarinnar til utanríkisstjórnarinnar, um skilning 8. greinar í verzlunarlögunum 5. apríl 1854.

Utanríkisstjórnin hefir ritað oss 10. f. m., fyrir því að aðalverzlunarfulltrúinn í Hull og verzlunarfulltrúinn í Niðarósi hafði spurt hana um rétta skilning 8. greinar í lögum 15. apríl 1854 um siglingar og verzlun á Íslandi, og beðið oss að skýra fyrir sèr, hvort greiða skuli af dönskum skipum, þeim er fara úr utanríkishöfnum til Íslands, 6 skildinga gjald fyrir staðfesting á vöruskrá og heilbrigðiskýrteini, sem sagt er í sömu grein að heimta megi af utanríkisskipum.

Þessu svörum vèr á þá leið, að dómsmálastjórnin hlýtur að vera utanríkisstjórninni samdóma í því, að greiða skuli gjald þetta af dönskum skipum, þá er þau fara úr utanríkishöfnum til Íslands, og leyfum vèr oss að bæta því við röksemdir þær er utanríkisstjórnin hefir þegar til greindar, að þar sem sagt er í áttundu klausu¹ í 8. gr. laganna 15. apríl 1854, að skip þau, er hér um ræðir, skuli hafa vöruskrá og heilbrigðisskýrteini meðferðis, eins og til er tekið um utanríkisskip, þá muni svo hafa verið til ætlazt, að þá skyldi og lúka jafnmikið gjald fyrir staðfesting skýrteina þessara af dönskum skipum.

1858.

6. maí.

8. Bréf dómsmálastjórnarinnar til amtmannsins í norður- og austurdæminu, um kaupskap.

6. maí.

Þér hafð, herra amtmáður, ritað oss 28. október í fyrra um bónarbréf frá kaupmönnum nokkrum á Akureyri, og beiðzt úrskurðar vors á því, hvort leyfilegt sè eptir opnu bréfi 7. apríl 1841, 1. gr., að tveir lausakaupmenn, er eitt verzlunarhús hefir gjört út, verzli báðir á einni höfn samtíðis, og í öðru lagi, hvort kaupmaður eður kaupmannafélag, er á eður hefir á leigu sölubúð í einum kaupstað, þar sem verzlað er í að staðaldri, megi samtíðis reka verzlun á skipi úti, er þar liggur á höfninni.

Þér hafð, herra amtmáður, í ljósi látið, að yður þætti þetta án alls efa leyfilegt, með því að í lagabodinu væri að eins sagt, að eigi væri kaupmanni leyfilegt að hafa tvær sölubúðir í sama kaupstað, og væri því eigi átt við þá sölu, sem hér um ræðir, með orðum lagabodsins; þá hefði og tilgáangur lagabodsins (*ratio legis*) verið sá, sem skírlega væri tekið fram í inngangi lagabodsins, að afstýra öllu því er hamlaði kappverzlun; en eigi hamlaði það kappverzlun, þótt verzlun væri rekin á þann hátt,

1) Klausu þessi er svo látandi: „en dönsk skip, sem frá útlöndum sigla til Íslands, verða að hafa vöruskrá og heilbrigðisskýrteini, eins og áður er sagt um utanríkisskip” (sjá Stjórnartíð. 5. bls.).